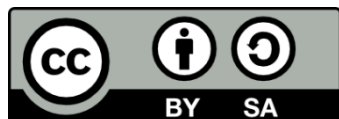

Οι Άγιοι της Θεσσαλονίκης.

Ενότητα 8: Οι Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης (17^{ος}-19^{ος} αι.)

Συμεών Πασχαλίδης
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Οι Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 17^{ος} αι. (1)

□ Οσιομάρτυρας Αββακούμ

- Ασκητής στη Λαύρα των Καρυών
- Μαρτύρησε το 1628
- Μέχρι πρόσφατα ήταν γνωστό μόνο το όνομα και ο τρόπος του μαρτυρίου του
- Διασώζεται μετάφραση του Μαρτυρίου του από την ουκρανική γλώσσα

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 17^{ος} αι. (2)

☐ Ιερομάρτυρας Κυπριανός

- Καταγωγή από τα Άγραφα
- Χειροτονία σε Ιερομόναχο στη μονή Κουτλουμουσίου
- Αυτόκλητος μάρτυρας στη Θεσσαλονίκη (1769)

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 17^{ος} αι. (3)

- Οσιομάρτυρας Ρωμανός Καρπενησιώτης
  - Μαθητής οσίου Ακακίου
  - Προετοιμασία για το μαρτύριο στα Καυσοκαλύβια
  - Ο πρώτος εξ αρνησιχρίστων νεομάρτυρας
  - Ομολόγησε και βασανίστηκε στη Θεσσαλονίκη
  - Μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 18^{ος} αι. (1)

- ❑ 18^{ος} αι.: Σημαντική αύξηση του αριθμού των Νεομαρτύρων
- ❑ Γυναίκες Νεομάρτυρες:
  - Δεν καταγράφονται πολλά ονόματα γυναικών νεομαρτύρων
  - Ήταν απομονωμένες στις οικίες τους για να μη καταστούν σύζυγοι μουσουλμάνων ή περιέλθουν σε έκρυθμες καταστάσεις

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 18^{ος} αι. (2)

☐ Νεομάρτυς Αργυρή

- Καταγωγή από την Προύσα
- Υπέστη βασανιστήρια στη φυλακή

☐ Νεομάρτυς Κυράννα

- Καταγωγή από την Όσσα
- Θύμα επιθυμίας Τούρκου γενίτσαρου
- Μαρτύρησε σε φυλακή της Θεσσαλονίκης (1751)
- Το Μαρτύριο της συνέθεσε ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης
- Εντοπίστηκε ο τάφος της στον παλιό ναό της Όσσας
- Κιβώτιο με τα λείψανά της στο Ιερό Βήμα του ναού

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 18^{ος} αι. (3)

- ❑ Αγία Ακυλίνα
  - Κόρη αρνησίχριστου κατοίκου του Ζαγκλιβερίου
  - Αλείπτης της για το μαρτύριο, η μητέρα της
  - Μαρτύρησε το 1764
- ❑ Αγιολογικά και Υμνογραφικά κείμενα γυναικών νεομαρτύρων
- ❑ Ακολουθία αγίας Κυράνας από τον Χριστόφορο Προδρομίτη
- ❑ Ακολουθία αγίας Ακυλίνας από τον Νήφωνα Ιβηροσκητιώτη

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 18^{ος} αι. (4)

- ❑ Αθανάσιος Κουλιακιώτης
- ❑ Ιωάννης Κουλιακιώτης
- ❑ Αλέξανδρος ο Δερβίσης (Αρνησίχριστος)
- ❑ Αναστάσιος εκ Βουλγαρίας
- ❑ Χριστόδουλος εκ Κασσάνδρας
- ❑ Αργυρός εξ Επανωμής
- ❑ Η μνήμη τους περιέπεσε στη λήθη – Διασώθηκε, όμως, από τις μονές του Αγίου Όρους

Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης – 19^{ος} αι.

- ❑ Ιωσήφ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης
  - Συμμάρτυρας του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε΄ στην Κωνσταντινούπολη, μετά την κήρυξη της Επανάστασης

- ❑ Νεομάρτυρες στη Θεσσαλονίκη εξαιτίας της Ελληνικής Επανάστασης
  - Προεστώτες της πόλης
  - Αγιορείτες μετοχιάριοι μοναχοί
  - Στη Θεσσαλονίκη μαρτύρησε και ο Ζαφείρης, νεαρός λαϊκός ο οποίος συνελήφθη στο Άγιο Όρος το 1821, μετά την καταστολή της επανάστασης στη Χαλκιδική

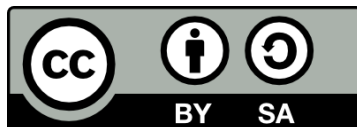
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Συμεών Πασχαλίδης. «Οι Άγιοι της Θεσσαλονίκης: Οι Νεομάρτυρες της Θεσσαλονίκης (17^{ος}-19^{ος} αι.)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS343/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

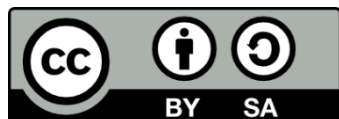
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Δημοσθένης Κακλαμάνος.
Θεσσαλονίκη, 21.6.2015.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

